

ნა ანის სხვის კატარაული სხელება (ბლუთანგი)?

ბლუთანგი არაკონტაგიოზური ვირუსული დაავადებაა, რომლითაც ავადებიან შინაური და გარეული მცოხნავი ცხოველები.

დაავადება მწერების (კულიკოიდის) კბენის საშუალებით ვრცელდება. სულ იდენტიფიცირებულია დაავადების 24 სხვადასხვა სეროტიპი, დაავადების გამომწვევის თითოეული შტამის უნარი კი მნიშვნელოვნად განსხვავდება.

დაავადების მიმართ ყველაზე მგრძობიარეა ცხვარი, რომლის ავადობამ შეიძლება 100%-ს მიაღწიოს. სიკვდილიანობა საშუალოდ 20-30%-ში მერყეობს, თუმცა, შესაძლებელია 70%-საც მიაღწიოს.

მსხვილფეხა რქოსან პირუტყვს ხშირად აქვს ინფიცირების უფრო მაღალი მაჩვენებელი, ვიდრე ცხვარს და კლინიკური ნიშნების გამოვლინება და სიმძიმე ვირუსის შტამების მიხედვით განსხვავდება.

როგორ შეიძლება სხოველი კატარაული სხელებით დაავადდეს?

ცხოველი კატარაული ცხელება ცხოველებში ვექტორების (დაავადების გადამტანი კულიკოიდები) საშუალებით ვრცელდება. ვექტორები ინფიცირებიან დაავადებულ ცხოველებთან კონტაქტით. ბლუთანგის ვირუსის გადაცემა შეიძლება მოხდეს წლის ნებისმიერ დროს, განსაკუთრებით წვიმიან პერიოდში. ინფიცირებული ცხოველი მნიშვნელოვან როლს ასრულებს რეგიონში ვირუსის შენარჩუნებაში და გავრცელებაში. მსხვილფეხა პირუტყვი შეიძლება იყოს ვირუსის წყარო რამდენიმე კვირის განმავლობაში, სანამ დაავადების კლინიკური ნიშნების შემცირება ან გაქრობა მოხდება.

ბლუთანგით აღმიანი ან ავადება!

დაავადებასთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის რისკი არ არსებობს.

ნა კლინიკური ნიშნები აქვს დაავადებას?

ინფიცირებულ ცხვარში კლინიკური ნიშნები შეიძლება იყოს:

- ტემპერატურის მომატება;
- სისხლჩაქცევები და წყლულები პირის ღრუსა და სასუნთქ გზებში;
- ქარბი ნერწყვდენა, ცხვირიდან გამონადენი, ასევე, ტუჩების, ენისა და ყბის შეშუპება;
- კორონარული ზოლის ანთება (ჩლიქის ზემოთ) და კოჭლობა;
- სისუსტე, დეპრესია, წონის დაკლება;
- დიარეა, ლებინება;
- პნევმონია;
- ციანოზის შედეგად "ლურჯი" ენა (იშვიათად);
- მაკე ცხვრებში შესაძლებელია განვითარდეს აბორტი;
- გამოჯანმრთელებულ ცხვარში შეიძლება მოხდეს მატყლის ზრდის შეჩერება და ცვენა.

პირუტყვში კლინიკური ნიშნების გამოვლენა დამოკიდებულია ვირუსის შტამზე!

სხვა შინაურ ცხოველებში, როგორცაა თხა, კლინიკური ნიშნები ნაკლებად, ან შეიძლება საერთოდ არ გამოვლინდეს.

დაავადების პრევენცია და კონტროლი

ვექტორების ადგილმდებარეობის და გავრცელების არეალის დასადგენად აქტიური ზედამხედველობის პროგრამებთან ერთად ასევე უნდა განხორციელდეს:

- დაინფიცირებული ზონების განსაზღვრა;
- მწერების კონტროლი;
- ცხოველთა გადაადგილების შეზღუდვა მწერების აქტივობის პერიოდში;
- ამთვისებელი და პოტენციურად ინფიცირებული ცხოველების იდენტიფიცირება, ზედამხედველობა და მიკვლევადობა;
- ამთვისებელი ცხოველების ვაქცინაცია;

ვაქცინაცია წარმოადგენს ყველაზე ეფექტურ ღონისძიებას დაავადების გავრცელების და ვექტორების მიერ დაავადების გავრცელების ციკლის შესამცირებლად

**აუხილავალია გამოყენებული იქნას
იო კონკრეტული შტამის (ან შტამების)
ვაქსინა, რომელი შტამიზ ბავრსებადელია
ამთვისებელ სხოველებში!**

სხვის კატარალური სხელება (ბლუთანგი)

როგორ ხდება დაავადების დიაგნოსტიკა?

ცხვის კატარალური ცხელების დიაგნოსტიკა შეიძლება მოხდეს ტიპური კლინიკური სიმპტომების მიხედვით, გადამტანი მწერების აღმოჩენით, ისეთ ადგილებში სადაც ეს დაავადება არის ენდემური, საბოლოო დიაგნოსტიკისთვის საჭიროა ლაბორატორიული კვლევა.

**სხოველი სხვის კატარალური
სხელების საეჭვო სიმპტომების
გამოვლენისას, სხოველი
აყოფეთ იზოლირებული
და დაუყოვნებლივ ახმოებთ
ვეტერინარს**

გეოგრაფიული განაწილება

ცხვის კატარალური ცხელება გავრცელებულია ისეთ რეგიონებში, სადაც გადამტანი ვექტორებს (კულიკოიდებს) ვხვდებით და ისეთ ადგილებში სადაც ზამთრის პერიოდში ვექტორები ახერხებენ გადარჩენას. არსებობს 1000-ზე მეტი კულიკოიდების სახეობა, მაგრამ აქედან 20-ზე ნაკლებია ბლუთანგის გადამტანი ვექტორი.

ხოლო ისეთ ადგილებში სადაც ბლუთანგი ენდემურია, ცხოველები დაავადების მიმართ ბუნებრივი გამძლეობით გამოირჩევიან.

დაავადების აფეთქება იწყება ვექტორების რიცხვის მატებასთან ერთად თბილ და წვიმიან ამინდებში, ყინვასა და ცივ პერიოდში კი მცირდება.

სურსათის ეროვნული სააგენტო

☎ ცხელი ხაზი 15 01

🌐 www.nfa.gov.ge

სსიპ სურსათის
ეროვნული სააგენტო

**როგორ დავიხვავთ
სხოველები
დაავადებისაგან**